

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hónap . . . 1 kor. Egy hónap 1 kor. 50 fill.
Negyedévre: 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 48. szám.

BLAHÁNÉ.

Irta: Váradi Antal.

Ezen a néven írta be magát a magyar nemzet szívébe az a művésznő, aki több mint félszáz esztendő telt a forró deszkákon s művészetének a virágai nem hervadtak el, hanem nyitottak, nyílnak és virítani fognak, a míg „magyar ajkon magyar dal zeng!”

Ez az asszony a magyar színpadé volt, az is maradt. Ezt a művésznőt irigyelte tőlünk a külföld, de el nem hódította. Ezt az aranyos kedélyt meg nem törte ötvenkét esztendő nehéz küzdelme, — ennek a színésznőnek sohasem volt harca társaival, társnőivel, soha az ő szívéig irigység, ellenségeskedés nem bántotta, tisztelte azokat, akiket nagyokul a színpadon talált, mikor erre a pályára lépett, szerette a nyomába lépő új nemzedéket; soha senki koszorúját meg nem tépte, a magáét másokkal megosztotta, a maga sikereire nem volt büszke, de boldog volt a mások dicsőségén. Csupa jóság, csupa szeretet kollégái iránt, olyan csodálatos művésznő, akinek soha sem voltak ellenségei.

Abban a festett világban, amely hirtelen növő babérfák és a hirtelen száradó koldusbotok hazája — ő eltöltött egy ember-öltőt, a nélkül, hogy valaha valakinek fájdalmat okozott volna. Hódolásra méltó, mint asszony, imádásra, mint kolléga s bámulatra, mint művésznő. Egész irodalmat teremtett, amelynek alapeszméje az ő szeretetreméltó, páratlan művészi egyénisége körül fordult meg, s mikor Tóth Ede, Csepregyhy, Rákosi, Almási Ti-

hamér, Abonyi, Berczik s társaik népszínművet írtak — az első lapra egy nevet jegyeztek föl, a Blaháné nevét, s amelyik színlapon ez a talizmán ragyogott, annak a sikere meg volt pecsételve. Blaháné neve a diadal, Blaháné művészte a siker. A fiatal gyerek csattogó dalában apáink gyönyörködtek, a virágzó hajdon művészte minket ragadott el s a tündérszép asszony színpadi alkotásainak, ezüstcsengésű, fogyhatatlan hangjának a fiaink tapsolnak lelkesen és szent hitem, hogy a magyarok istene juttat az ő színpadi varázsából még az unokáinknak is!

És annyi babér és diadal után, virágerdőben járva, fátok örök-lelkes zenéjéhez szokva, soha, semmiféle elbizakodottság ő rajta erőt nem vett. Az ország első színpadától kezdve mindenütt otthon volt, egész a provincia legszerényebb truppjáiig, mert nem volt az a megszorult szegény vidéki direktor, aki, ha megnehezült fölötte a publikum közönye és hozzá appellált, — csalódott volna benne. Téli viz idején, sokszor beteg, fáradtan leutazott az ország szélére, hogy segítsen a szegény kollégáknak, mert hát — az éhség fája.

És azért maradt ő a nemzet igazi csalóganya, amely legszebben énekel, de azért a legegyszerűbb, aranytollakban, diszben, kincsekben a legszegényebb madár. Mert ha ezreket szerzett is — ezreket osztott szíjjel és százával tudná én felsorolni azt a tömérdek megszorult színészt, színésznőt, rokont, barátot, idegent, akiket az ő jó szíve tartott fenn, mentett meg, segített föl s ha egy garasa volt, megosztotta a szűkölködővel, míg ő szegény maradt. Igen is, tudja meg az ország, hogy

nem volt Magyarországon szegény vidéki komédiás — pedig van ilyen hazaszerte elég, — aki hozzá fordult volna anélkül, hogy nyomoruságán ne segített volna. A művészetnek élt és szegény kollégáinak szerzett. Ezért maradt csalogány, egyszerű, fénytelen, de a legszébben daloló, mert az ő szívéig szegények áldották, az ő dalát a gazdagok s szegények egyaránt ünnepezték.

Ime, ahelyett, hogy művészetének dicsőhimnuszát zengeném, az ő arany szívéről szól az én dicsőretem. Amilyen volt a színpadon, aranyos, kedves, barátságos, vidám, olyan volt az életben. Az Isten is jókedvében teremtette, egy egész ország szeretetének, bámulatának tárgyául!

Disze, büszkesége ő minden színpadnak, amelyre lép s valamint a tavasz bája terjed el minden lombon, mely között megzendül a csalogánydal — ünnepi csarnokká válik minden színpad, amelyen Blaháné hallatja művészetét.

. . . Ezelőtt vagy husz esztendővel a Kerepesi-úton lakott annak a háznak első emeletén, melynek a helyére az „Uránia” épült. Egy szép napon felmondott, hogy ő elköltözik abból a házból.

— Miért, kedves művésznő?

— Hát, — éppen az ablakom alatt mennek el a temetések. Nem nézhetem, hogyan fogy a publikumom!

. . . Nincs igaza a mi aranyos Lujzánknak — az ő publikuma, az ő bámulóinak serege el nem fogyhat, amíg csak — egész Magyarországot el nem temetik!

Blaha Lujzáról.

Irta: Solymosi Elek.

Blaha Lujzáról azt szokás mondani, hogy „az Isten is jókedvében teremtette”. És e nagy művésznő sorsában mégis van egy szomorú momentum. Az, hogy a művészetét senki sem dicsérheti eléggé és senki sem magasztalhatja érdeme szerint. A Blaha Lujza művészetével szemben a dicsőretek és magasztalás nyelvtani szegénységgé törpül. Nemcsak az esztétikai meghatározások elégtelenek itt, de a jelzőszavak fokozatai is. Vigasztalást csak abban lehet találni, hogy az utánunk következő generációk soha sem érthetik meg a mi méltatásunk szegénységének igazi okát. Ezért kell — amint egy előbbeni cikkelyben is mondtam — a Blaha Lujza nyomában támadt irodalomnak a méltatás fogyatékoságát, annak terjedelmével pótolni.

Blaha Lujza egy csapással tette szalonképessé a magyar népet. Erényeit felmagasztalta, szokásait megnevesítette, lelki világát égi tisztaságba emelte. A fejedelmek, akik „Isten kegyelméből” ülnek a trónon, a művésznő testvéreivé lesznek, mert a Blaha Lujza adománya is Isten kegyelméből való művészet. A színészek, akik együtt játszottak Blaha Lujzával, a sorsnak különösen kitüntetett kedvelteivé lesznek.

Blaha Lujzát Paulay Ede fedezte fel s az Orczy báró intendánsága alatt, Szigligeti Ede

szerződtette a Nemzeti Színházhoz. Első fizetése kétezer forint volt. Mikor aztán 1875-ben a Népszínházat megnyitották, Rákosi Jenő, a Népszínház első igazgatója négyezer forinttal fizetést (amelyet időközben nyolcezer forintra emelt) a Népszínházhoz szerződtette Blaha Lujzát. Rákosi után Evva Lajos vette át a Népszínház igazgatását, aki előbb tíz, majd meg tizenkétezer forintra emelte fel a művésznő fizetését. Utóbbi összeget az Evva után következő direktor, Porzsoló felajánlotta „a tragikus véget ért Vidor Pállal pedig vendégszerzési díjakban állapodott meg a művésznő.

Blaha Lujza, Tóth Kálmánnak az „Ördög párnája” című darabjában 1875. október huszonharmadikán játszott először a Népszínház színpadán. Szigligeti régebbi népszínművein kívül — a nevezetesebb darabokból — akkor csak a „Betyár kendője”, a „Falu rossza” és a „Ripacsos Pista dolmánya” szerepelt a műsoron.

Rákosi Jenőnek az volt a fővágya, hogy a gyapju-utcai német színészetet diszkreditálja és eltüntesse Pestről: evégből Blaha Lujza művészetét vitte harcba. A művésznőt megnyerte az operettek is. Blaha Lujza első operettszerepe az Offenbach „Dunanan”-jában Pamela s utolsó kreálása a „Boszorkányvár”. Verája volt a Népszínházban. Közbe esett — a művésznő főszereplésével — Angot, Favart, né, Kamargo, Székely Katalin, Bokkacso, — Eleven ördög, Suhanc, Királyfogás, Saint-

Flouri rózsza, Szenes legény szenes leány és még igen sok operett.

A német színészet nagyon otthonosan is érezte magát Pesten. Elbizakodottságánál pedig csak vakmerősége volt nagyobb. A Népszínház által megvett szindarabok előadási jogát nem respektálta s a Nemzeti Színház tagjait semmibe sem vette. Egy alkalommal — mikor már sok volt a perfidiából — karhatalommal kellett meggátolni a Niche előadását.

A kereskedősegek által felkarolt német énekesnők sikere rendszeren csak a szépségükben állott, még pedig (egy-kettő kivételével) játszó képesség és hang nélkül, vagy pedig megfordítva és szépség nélkül. El lehet képzelni, hogy amikor Blaha Lujza az ő ragyogó szépségével, utólérhetetlen játszóképeségével és fenomenális hangjával átvette a Népszínház az operettek szerepeit, a német színészet egy csapással letörött. Egy szánalmas truppá, valami izléstelen brettlikomédiává zsugorodott. És csak azt nézte a vert had, hogy — merre tágasabb. A pesti német színészet megbukott s bukása után a német színház is leégett. Az éjjeli tűz világánál eltűnt Pestről a németvilág — s világgá ment . . .

A közönség szeretete a színészet nappali modorában legtöbbnyire visszatükröződik. Az egyikük örökös meghatottsággal jókedvű, a másik könnyelműen jókedvű, a harmadik önzérettel, a negyedik begyeskedéssel, de — a

Bankvita rendületlenül.

A képviselőház ülése.

Ma folytatták a bankszabadalomról szóló javaslatot s a vitában egymásután vonultatta fel az ellenzék szónokait. Polónyi Dezső hosszabb beszédet mondott, míg a munkapárt részéről Hantos Elemér mutatott rá nagy szakértelemre valló beszédében a közös jegybank érdemeire.

Később felszólalt a miniszterelnök is, a ki egyik ellenzéki szónok érveit szállította le a maguk értékére.

Részletes tudósításunk itt következik:

A debrecen—nagyvárad vasut.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 óra után megnyitja az ülést. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után

Elnök: Horváth Dezsőt végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

Hieronymy Károly kereskedelmi miniszter: A Debrecen—Nagyvárad és Eszék—Vinkovce vasutakról, valamint a losonci helyi érdekű vasutáról szóló törvényjavaslatokat nyújtja be.

Elnök jelenti, hogy a Ház kinyomtatja, szétosztja és a közlekedési és pénzügyi bizottsághoz teszik át.

A fiatal Polónyi.

Rátértek a bankjavaslat általános tárgyalására.

Polónyi Dezső: Akik az önálló bank jogosultságát hirdetik, és a jegybankot politikai kérdésnek tekintik, semminemű megrovásban nem részesíthetők, mert Magyarország csak gazdaságilag, hanem politikailag is függetleníteni kell magát. Mi politikailag akarjuk kivívni gazdasági függetlenségünket vagy megfordítva, gazdaságilag akarunk megerősödni, hogy politikai önállóságunkat megteremthessük. Szól a jegybankról általában és kiemeli, hogy az önálló bank óriási haladást jelentene Magyarországon gazdasági életében. Törvénytechnikai szempontokból foglalkozik az egyes szakaszokkal és kimutatja, hogy az 5-ik szakasz alkotmányunkat és nemzeti szuverenitásunkat mélyen sérti és szerinte még kényszerűségből sem volna szabad elfogadni. Ez a szakasz megakadályozza a magyar törvényhozó hatalmának akaratát. Nem ismer a történelemben még egy ilyen kísérletet, egy ilyen gyertyát, amelylyel a magyar állam önállóságát a világ előtt megőlni akarják és csak azon csodálkozik, hogy van magyar ember, aki ezt megszavazza és nem

tiltakozik eme merénylet ellen Hosszasan foglalkozik a készfizes felvételével, majd határozati javaslatot nyújt be az önálló bank felállítására ügyében. Felolvassa még azokat a nagy pénzintézeteket, vállalatokat és gyárakat, amelyek mind Bécsből lesznek kormányozva és amelyek egy óriási kartell képeznek. Ezeknek alkalmazottaival és azok pár millióval csinálták a választásokat a nemzeti éra ellen. A javaslatot nem fogadja el. (Taps és éljenzés.)

Elnök az ülést 10 percre rellüggeszti.

A közös jegybank érdemei.

A szünet után Hantos Elemér a javaslat mellett szólalt fel. Ez a kormány és ez a párt szintén az önálló gazdasági berendezkedés alapján áll, csupán az eszközökben és a kivitel módjában különbözik a függetlenségi párttól. Az Osztrák-Magyar Bank tökéletesen elégíti ki a magyar közönség érdekeit. 1848. óta soha sem volt olyan időszak, amikor az önálló bank felállítása, mint éppen az utóbbi három esztendőben. 1907-ben óriási hitelválság pusztított, amelylyel szemben csak a közös bank védte meg Magyarországot, 1908-ban pedig a nemzetközi politika fenyegetett hasonló veszedelemmel.

A jegybank a legmegfelelőbb dualisztikus intézmény. Ősszel a mezőgazdasági igényeket elégíti ki a monarchia egyik felével, tavasszal pedig az ipari igényeket a másik országban.

Végül kijelenti, hogy miután legteljesebb meggyőződése, hogy Magyarország csak a közös bank mellett boldogul, a javaslatot elfogadja.

A koalíció védelme.

Mezőssy Béla Hegedűs Loránttal polemizál. Védelembe veszi a koalíciós kormányt, azért mert a kvótát felemelte. — Ugyancsak védi Kossuth Ferencet, aki mindenkor a haza függetlenségét képviselte törkevéseiben. A javaslatot elfogadja.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök szólalt ezután fel, kijelentve, hogy soha nem vette rossz néven az ellenzéki támadásokat, kéri, hogy Mezőssy hasson oda, hogy az ország boldog lehessen. (Derültség.)

Ezzel az ülés 3 órakor véget ért.

A miniszterelnök Bécsben. Az újévi üdvözlést a királynál rendszerint az általános audienciák alkalmával végezték eddig a miniszterelnökök. Most, hogy ez évben ilyen általános kihallgatás nem volt, eddig Khuen-Héderváry miniszterelnök nem akarta ezt a tisz-

telgést tovább halasztani s külön audienciára jelentkezett öfelségénél. Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma este utazott Bécsbe és a király holnap fogadja. A miniszterelnök ezenkívül a főhercegeknél is tesz látogatást és két napig marad Bécsben.

Debreczen és az államsegély.

A városok négy milliót kérnek.

A magyar városok rohamosan fejlődnek s hogy minden tekintetben megfelelhessenek a modern idők kívánalmainak, nagyon sok anyagi áldozatra van szükségük. Természetes, hogy e tekintetben nagyon is rá vannak utalva az állam támogatására. Sajnos, bár az állam segíti a városokat, de ez a segélyezés nagyon minimális.

Most azután a városok mozgalmat indítottak olyan irányban, hogy az állam emelje fel az államsegélyt s az erre vonatkozó akciónak érvényt is szereztek a temesvári kongresszuson.

Itt határozták el, hogy az államsegélynek négy millióra való fölemelését kéri a törvényhozástól. E határozat alapján Bárczy István fővárosi polgármester vezetésével a magyar városok országos kongresszusának állandó bizottsága tisztelt Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt, mint belügyminiszternek és arra kérte, hogy az 1911. évben emelje fel az államsegélyt 4 millió koronára.

A belügyminiszter kijelentette, hogy a kérelemnek nem tehet eleget.

A bizottság most felhívást bocsájtott ki a városokhoz. — köztük Debreczen városához is, amelyben javasolja, hogy vigyék a városok ezt a kérelmet a törvényhatósági közgyűlések elé s úgy kérjék az államsegély felemelését feliratilag a törvényhozástól.

A városok kongresszusának állandó bizottsága azzal okolja meg akcióját, hogy az eddig adott államsegély oly csekély összegű, hogy abból a tisztviselők fizetésének kiegészítése sem lehetséges, mert igen sok városban a kiegészítést, — a városi és megyei tisztviselők fizetési kvótája arányában — még 50 százalék erejéig sem tudták kiegészíteni.

Debreczen város tanácsa a legközelebbi közgyűlés elé viszi az átiratot és kéni fogja a közgyűlést, hogy ilyen értelemben az államsegély felemeléseért irjanak fel a képviselőházhoz.

mint mondom — mindenkiük jókedvű. E szabály alól csak én vagyok kivétel. A színészek körében a jótékonykodásnak valóságos kultusza van. Egyszer egy szerencsétlenségbe jutott ismerősök számára körözik a „gyűjtő-ívet”, máskor egy zenekari tag feleségének a sarkoszorujára, azután egy szerződésnélküli vidéki színész utiköltségére, a férjhezmenő kar dalosnő menyasszonyi ajándékára, jubilánsak meglepetéseire, bucsufellépések és színészszerzők koszorúira és így tovább. A gyűjtő-íveteket rendszeren a legnépszerűbb vagy a legagilisabb tagok szokták körözni. A Népszínháznál rendszeren Vidorné és Béni Irma szólított fel mindenkit az ilyen jótékonykodó aláírásokra. Vidornétól persze senki sem tagadta meg az adakozást, mert családatosan szép volt. Béni Irma is nagyon szép volt, de egy bizonyos csodálatosság — nélkül. Különben pedig nemcsak a szépségük szerezte meg nekik ezt az általános kedveltséget, hanem a könnyen lágyuló jó szívük is. A gyűjtő-ívet nemcsak minden kolléga elé oda kínálták, de a színpadra feljáró ismerősöknek és az idegeneknek is prezentálták. Annira közismert lett ez a gyűjtő-ív, hogy az idegenek közül azok, akik nem akarták, hogy bankócsinálóknak nézzék őket, nagyrészt abban hagyták a színpadi látogatást. Az adakozásra leginkább buzditott Tihanyi Miklós, ez a felejthetetlen jókedvű művész. Pedig a pénztáros mindig törölte az adakozók közül a Tihanyi nevet, mert mindig előlegezve volt. Annyi volt az adóssága neki, hogy a Ke-repesi-uton — a hitelezők elkerülése végett —

hol az egyik, hol meg a másik oldalra kellett mennie, ugyannyira, hogy mire a Népszínház-tól a Nemzeti Színházig ért, e rövid utat csak egy cikkekkos vonallal lehetett volna meg-rajzolni. Tihanyinál csak Herczenberg Pistának, a zenekar első hegedűsének volt több az adóssága. Minden kollégának tartozott.

Egy alkalommal valami hazafias célra kellett gyűjteni s Vidorné és Béni Irma nagyon kiakartak tenni magukért. Nemcsak ketten buzgólkodtak, de segítségül hívták kolléganőiket is. A gyűjtő-ívet több példányban állították ki. A példánytulajdonosok egyike a kar-személyzet megadóztatását vállalta magára, a másika a zenekart, a műszaki személyzetet, a színházi hivatalnokokat és így tovább. Vidorné és Béni Irma feladata a szereplő személy-zet és az idegenek megnyerése volt.

Egy jelmezes főpróbán Vidorné Vénusz-nak öltözve és Béni Irma valami anyóka maszkjában végezte a hazafias aláírásokat. A felvonásuk vége volt s ez volt a legalkalmasabb idő a gyűjtőívek körözésére.

Egyszerre egy ismerős társaság jött a színpadra. A társaságot — mindnyájan ismer-tük — egy fiatal gavallér kivételével. Vidorné és Béni Irma az elegáns ismeretlen elé lépett. Egyszerre beszéltek mindketten. A jótékony célhoz való buzditó beszédeiket egyszerre el-mondták, de azzal a különbséggel, hogy Béni Irma kétm ondattal elkésett.

Az ismeretlen végig hallgatta a beszédet és így szólott:

— Felajánlok a jótékony célra tíz forintot, de csak abban az esetben, ha itt nyilvánosan egy csókot kapok Vénusztól.

— No de ilyet! — irigykedik Béni Irma. — És még hozzá itt nyilvánosan!

A gavallér szertartásos hidegséggel csókolt meg Vidornét s Béni anyóka megbot-ráncozással folytatta a beszédet:

— Hiszen ez nem is csók, ez csak olyan hangnélküli hideg csucsorítás.

— Az nem volt kikötve, hogy meleg legyen! — szabadkozott a gavallér.

— Hát tudja mit, tisztelt ur — mond Béni anyó — én öt forintos leszállított árban két forró csókot adok önnek.

— Megkapja az öt forintot! — felelt az idegen, — de csak úgy, ha nevében Blaha Lujzának felajánl egy nyilvános hideg csók-ért száz forintot.

— Jesszus! — sugja felém Béni Irma, — ha ez egy nyilvános hideg csókért száz forintot ajánl, mennyit ajánlhat egy titkos forró csók-ért?

Vidorné és Béni Irma a Blaha Lujza öltözöje felé indult, hogy megtegyék a művésznőnek az örvendetes ajánlatot.

Blaha Lujza szembe jött velük s amint meglátta a csókos gavallért, hozzáietett és kezét adva így szólott hozzá:

— Szervusz Sándor!

— Kezedet csókolom! — felet az idegen gavallér.

Blaha Lujzának a második férje, Soldos Sándor volt az idegen.

A ha
a panas
kapták m
leket, a b
adósok a
kis lányo
műk nag
jó ég tud
berek kit
től, a pos

Roha
máltak, é
meg kelle
kező eset

Barb
diameste
vélhordó
gadta és
lek kiké
mes emb

ne miger
boszlo sa
kihordás
dolta, ho
óvások é
tékok, há
lakásán.

Per
kezelés
kiismer
megtart
találtak
lyeknek

A p
veszett a
közönsé
lenséget,
besitük.

A C
konai-k
5 órako
ülést tar

1. L
oroszk
ván dr.
2. K
Sándor,
3. M
és felolv
kór tag
Tag

fizet. N
deák-je
Sándor
tárnál.

A
nyó Mi
tűnő sz
16-iki s
érdekes
Ambrus
közlem
mögött.

Halász
cedik k
Oszkár
huszadi
rinthy
Milán:
szomba
Hercze
nő: Pá
konyhá
mögül.

senti
tus: In
és kult
querite
zsebet
Franco

Vieperitől.

DEBRECZENI
UJSÁG

1911. január 21.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

3

Postalopás Hajduszoboszlón.

Csizmadiából levélhordó.

A hajduszoboszlói közönség körében nagy a panasz már hetek óta. A kereskedők nem kapták meg idejében a számlákat érintő leveleket, a bankok a prolongációs váltókat, az adósok az óvásokról szóló értesítéseket és a kis lányok imádatuk tárgyának forró szerelmi nagyságáról szóló soraikat, meg aztán a jó ég tudja, hogy mi mindent várnak az emberek kitűnő hírnévnek örvendő intézményünk től, a postától.

Rohantak tehát a postamesterhez, reklamáltak, érdeklődtek úgy, hogy a vizsgálatot meg kellett indítani. Ennek folyamán a következő eset került napfényre:

Barbócz Gábor hajduszoboszlói csizmadiamester megunt a kaptafát és fölcsapott levélhordónak. **Striss** Lajos postamester felfogadta és rábizta az egyszerű és ajánlott levelek kikézését. Barbócz azonban kényelmes ember, aki ebben a kutya nedves időben ne migen szeret naphosszat sétálni Hajduszoboszló sártengerében. Hát rábizta a levelek kihordását a feleségére, aki azonban úgy gondolta, hogy ráérnek azok a szerelmes, váltóóvásos és hasonló dolgokat tartalmazó borítékok, hadd heverjenek egy pár hónapig az ő lakásán.

Persze a dolog kitudódott és most hűtlen kezelés miatt megindították az eljárást a lelkiismeretlen csizmadia ellen, akinek lakásán a megtartott házkutatás alkalmával százszámra találtak ajánlott és közönséges leveleket, melyeknek egy része fel is volt bontva.

A posta kára nem nagy, mert csak az elveszett ajánlott levelekért kellett fizetnie. A közönség sem szenved valami nagy kellemetlenséget, mert a megtalált leveleket utólag kézbesítik.

Irodalom.

A Csokonai-kör felolvasó ülése. A Csokonai-kör január hó 25-én szerdán délután 5 órakor a Royal nagytermében felolvasó ülést tart a következő műsorral:

1. **Lochvickája Alekszandrovna** Mirra, orosz költő. Irta és felolvassa Molnár István dr., a Csokonai-kör tagja.

2. **Költemények.** Irta és felolvassa Kuthy Sándor, a Csokonai-kör tagja.

3. **Námik Kemál bej,** új török költő. Irta és felolvassa Pröhle Vilmos dr., a Csokonai-kör tagja.

Tag és hozzátartozója belépti díjat nem fizet. Nem tagnak a belépti díj 1 korona, deák-jegy 20 fillér. Jegyet válthatni Kubek Sándor gyógyszerárban és este a pénztárnál.

A Nyugat Ignótus, Osvát Ernő és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő kitűnő szépirodalmi modern folyóirat január 16-iki száma a szokottnál nagyobb és igen érdekes következő tartalommal jelent meg: **Ambrus Zoltán:** Tolsztoj és kritikusa. (Első közlemény.) **Móricz Zsigmond:** Az isten háta mögött. (Regény II.) **Lányi Sarolta:** Versek, **Halász Imre:** Egy letűnt nemzedék. (Kilencedik közlemény: **Deák Ferenc III.**), **Gellért Oszkár:** Versek, **Babits Mihály:** Huszadik, huszadik század. **Ady Endre:** Versek, **Karinthy Frigyes:** Esik a hó. (Novella.) **Fürst Milán:** Versek, **Bán Ferenc:** Szerdától-szombatig. (Regény V.) **Hatvany Lajos:** Herczegh Ferenc mint philosoph, **Heltai Jenő:** Páris. (Vers.) **Laczkó Géza:** Mester a konyhán. (Novella.) **Ignótus:** A politika mögött. **Bálint Aladár:** Morus Tamás, **Mindszenti István:** Versek. — **FIGYELŐ:** Ignótus: Interergrum, **Kuncz Aladár:** Kolozsvár és kultúra, **Lesznai Anna:** Marie Claire Marquerite Audoux könyve, **Lengyel Géza:** Erzsébet királyné emléke, **Lengyel Géza:** Uj mű-

vészet a színpadon, **Bálint Aladár:** **Biró Lajos:** Kis drámák, **Nagy János:** Lengyel Ernő: Avidéki sajtó szociológiájához. **Mindszenti István Molnár Antal:** Versek, **Bálint Aladár:** Wagner Siegfried a Vigadóban, **Hirek a Nyugat köréből,** Helyreigazítás. **A Nyugat előfizetési ára:** egész évre 20 korona, félévre 10 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: V. Mérleg-u. 9. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

BLAHÁNÉ DEBRECENBEN

*

A debreczeni színház kalendáriumában holnaptól kezdve egészen a jövő hét péntekéig pirossal vannak nyomtatva a napok. **Blaha** Lujza holnap, szombaton kezd meg hat estére terjedő vendégjátékát, ami azonban nemcsak a színtársulatnak, hanem egész Debreczennek ünnepevé avatja a január 21-ikétől 27-ikéig terjedő napokat.

Amióta hire futott, hogy **Blaha** Lujza eljön Debreczenbe, a közönség készülődni kezdett, hogy méltóképpen juttassa kifejezésre szeretetét és hódolatát azzal a nagy asszonnyal szemben, aki immár több mint félszázad óta mint fényes csillag ragyog a magyar színművészet egén s a csodálatát meg a bámulatát is, amelylyel azt a tüneményt kíséri, mint lehetséges az, hogy ez a csillag félszázadon át nem veszít a fényéből, hanem egyre erősebben ragyog.

Az ünnepi készülődés egészen természetes. Itt a legeslegmagyarabb városban talál a legteljesebb megértésre a **Blaháné** lelke. Ezért várja a debreczeni közönség a Nagyszony nagyhatót olyan áhítatos érzelmekkel, mint a legnagyobb, legszentebb ünnepnapokat. Ezért lesz szűk a nagyhéten a debreceni színház: itt mindenki magát **Blaha** Lujzát, az ő művészetét legcsillogóbb ragyogásában akarja látni, mert **Blaha** Lujza szobra, akármilyen remekmű lesz is, annyi tömegem fog mondani.

Amikor a pályaudvar közönsége, amely a ma esti hétéórás gyorsvonat elé gyűlt ki, megpillantotta **Zilahy** Gyula színigazgatót és **K. Tóth** Mihály dr. kulturtanácsnokot, — az utóbbit nagy piros szegfűcsokorral a kezében — mindjárt tudták, hogy most jön a Nagyszony és hatalmas tömegbe verődve helyezkedett el a Perronon. Egetverő lelkes éljenzés fogta a gyorsvonatot, amelyből fiatalon, könnyedén szállott le **Blaha** Lujza komornája kíséretében. Amint lecsillapult az éljenzés zaja, **K. Tóth** Mihály dr. kulturtanácsnok néhány meleg szóval üdvözölte a város nevében a művésznőt és tudtára adta, hogy a debreczeni közönség milyen érzelmekkel fogadja körében. Ezután **Zilahy** Gyula igazgató a színtársulat nevében üdvözölte **Blahánét**.

— A legnagyobb szeretettel és hódolattal üdvözöljük Méltóságodat . . .

Tovább nem mondhatta a beszédét az igazgató, mert **Blaha** Lujza közbevetéssel:

— Ugyan ne komédiázzál Zsül, csak nem mondasz nekem orációt! Hogy vagy lelkem? Gyerünk csak befelé!

Ezzel etrmészetesen vége szakadt a fogadtatásnak, amelyet azonban mégis csak folytatott a Perron közönségének lelke, mely tüntetése. Az állomásépület előtt azután a művésznő **Zilahyval** és a kulturtanácsnokkal beszállott a város diszhintájába, amelyet **Kovács** József polgármester bocsájtott a Nagyszony rendelkezésére. Az uton mindjárt a vendégjáték programja felől érdeklődött **Blaháné:**

— Te lehoztál engem két előadásra, fordult az igazgatóhoz. Azután azt mondtad, hogy még egy estén kell játszanom, a héten pedig azt írod, hogy még háromszor lépjek föl. Kifáradok, lelkem, ha egymásután hatszor játszom, adj egy kis pihenőt.

— A bérletrendszer miatt kell még három estét adni, adta meg **Zilahy** a felvilágosítást.

— A bérlőknek? Akkor szivesörömet, csak adjál Zsül lelkem, egy nap pihenőt. Sári bíró hogy van? Sári bíró is játszom, ugy-e, a Mesterrel?

— A Mester nem jöhet most, azt írta, hogy a kolozsvári ut nagyon kifárasztotta.

— Persze, persze, mert korhelykedett a Mester, no de majd lejön később. Hát ki játsz a Sári bíró?

— Én illetlenkedem majd veled, felelte **Zilahy**.

— Olyan vén vagy már?! — mondta tréfálkozva **Blaháné** — legalább megint játszom veled, hisz olyan régen nem játszottunk együtt.

A kocsi ekkor már a Kossuth-utcába ért, az Angol királynő szálló elé, amelynek 7. és 8. számú szobáját rendezték be **Blaha** Lujza lakásául. A művésznő nem ment a színházba, mert kissé fáradtnak érezte magát s ezért **Zilahy** áthívta hozzá **Ferenczi** Frigyes főrendezőt, hogy a próbák dolgát elintézzék. Az igazgató beakarta mutatni a főrendezőt.

— Ismerem jól, kedves pártnerem volt, — fordult a nagyasszony **Ferenczy**hez — együtt játszottunk a Kurucfurfangban; az én kis Bögözöm.

— Most már nem játszom, méltóságos asszonyom, felelte **Ferenczy**.

— Tán bizony földbirtokos lettél, lelkem? kérdezte a művésznő.

— Annyira nem vitte fel az Isten a dolgomat, hanem rendezek. Azért jöttem, hogy megkérjem méltóságos asszonyt, méltóztassék holnap a próbákra fölfáradni. Fél-tizenegykor Kurucfurfang, fél tizenkettőkor Nagymama.

A művésznővel való megállapodások szerint a vendégjátékoknak ez lesz a sorrendje:

Szombaton: Nagymama.

Vasárnap: Kurucfurfang.

Hétfőn: Nagymama.

Kedden pihenőt tart a művésznő.

Szerdán: Nagymama.

Csütörtökön: Kurucfurfang.

Pénteken: Sári bíró.

— Így talán kibirom, — jegyezte meg a művésznő mosolyogva — a holnapin kívül tehát csak egy próbám van, a Sári bíró.

Mint a színház igazgatóságától értesülünk, a szerdai, csütörtöki, pénteki **Blaha-es-téket** bérletben tartják meg.

Tanúgy.

— **A debreceni munkásgimnáziumból.** A debreceni munkásgimnázium folyó hó 2-én szombaton este 8 órakor az ipartestület dísztermében előadást tart, melynek tárgyai: Kivándorlás az Egyesült Államokba 38 vetített képpel. Belépti díj nincs. A fizetési ára tíz fillér. Ezzel kapcsolatban értesíti a munkásgimnázium igazgatósága az érdeklődőket, hogy a II. tanfolyamot is szándékozik beállítani, ha megfelelő számú hallgató jelentkezik. Ez az intézkedés többek kérelmére történt. Jelentkezni lehet a vezetőség-nél előadás alatt este 8—9-ig a városi tanonciskolában. A II. tanfolyam előkészítő III. és IV. polgári osztályokra.

A debreczeni Szabad-iskolából.

A második ciklus programja.

Köztudomású az a hatás, amelyet a debreceni Szabad Iskola gyakorol a közönségre. Ez az igazán kulturális intézmény nemcsak feladatának teljes tudatában gazdag programot állított össze a januári hónapra.

Január 23-án, hétfőn: Kovács Gábor dr. jogakadémiai tanár: A kapitalizmus lényege és kialakulása. A tőke fogalma s a tőkés termelés. A kapitalizmus hármasságja. A profit. A nagybirtok szerepe a kapitalizmusban. Jövő kilátások.

Január 25-én, szerdán: Dr. Ágoston Endre dr. szatmári ügyvéd: A magyar középosztályokról. A középosztályok kérdése külföldön és Magyarországon.

Január 26-án, csütörtökön: Török Péter ref. főgimnáziumi tanár: Debrecen környékének geológiai története. A Debrecen városáról szóló ciklus első előadása. (Bemutatókkal.) I. A harmadkorban (Teriater). II. A negyedkorban (Deluvium). III. A jelenkorban (Alluvium).

Január 30-án, hétfőn: Farkas Géza dr. németelemeri nagybirtokos, közgazdasági író: A jövő társadalom nevelése. A társadalmi élet fokozatos, mind gyorsabb ütemű átalakítása a humanizmus irányában. Ennek okai az emberek, igényeik és ezek kielégítési lehetőségének megsokasodása.

Január 31-én, kedden: Balkányi Béla közgazdasági író: A mezőgazdasági termelés fokozása és a drágaság.

Vitális nővérét letartóztatták.

A haramia huga a büntetés.

A nagyváradi rendőrségen tegnap ismét forgalomba került Vitális Imrének a berettyószentmártoni haramiának neve. Az éjszakai razziaikkal egyik szerencsétlen alakja került a rendőrség kezei közé s az utca bűnös, lerongyolt leánya nem volt más, mint Vitális Imre nővére.

A Liliom-utca 7. számú ház — jelenti nagyváradi tudósítónk — már hosszú idő óta felkeltette a rendőrség érdeklődését s a tegnapi váratlan látogatáson ki is derült, hogy a rendőrség gyanuja nem volt alaptalan. Ebben a házban ugyanis a dűledező falak között egy büntanya van berendezve, a hol egy ráncos képű öreg asszony fiatal leányok testével kereskedik s a rossz illatú, alacsony piszkos szobáit bármikor kész átadni szerelmes pároknak meglehetősen olcsó, leszállított áron.

Itt bukkant rá a rendőrség két beesett arcú, fiatal nőre. Réz Bertalan rendőrkapitány előállította mind a kettőt. Az egyiket közülük Társy Lászlóné, született Jakó Rózának hívják. 23 éves, református vallású s a születési helye Berettyószentmárton.

Ez a község feltűnt Réz Mihálynak s megkérdezte a nőt:

— Nem ismerté Vitális Imrét?

— Hogyne ismertem volna — válaszolta a nő — hiszen a testvérem volt.

— Hát akkor mért hívják magát Jakó Rózának?

— Azért kérem, mert a mi szüleink nem a pap előtt tették le az esküt, csak úgy összeakadtak egymással. Az én anyám Jakó Eszter, Berettyószentmártonban lakott, ott él még most is. Van háza, kertje, meg tizenhat hold földje. Vagy husz évvel ezelőtt összeismerkedett az öreg Vitális Imrével, a szegény Imrének édesatyjával. Így lett aztán ő az én apám, Imre pedig a testvérem. Az apám, még akkor egészen kis gyermek voltam, egy éjjel felment a padlásra és felakasztotta magát. Csak másnap vették ész-

re, a kötelet elvágták, de bizony akkor már meg volt halva. Az Imrével azonban jóban voltunk mindig. Nekem volt meg egyedül a fényképe is, amit olyan sokáig keresett a nyáron a rendőrség. Nem volt fénykép róla senkinek. Én akkor éppen otthon voltam az anyámnál és amikor a csendőrök megtudták, hogy nálam van egy fénykép, eljöttek érte hozzám, de mikor láttam az ablakon, hogy jönnek a csendőrök, hát azonnal a tűzbe dobtam az arcképet. Ezért aztán le is tartóztatták a csendőrök, mert a hatóság munkáját megakadályoztam.

A további kérdézközlés során aztán kiderült, hogy Vitális nővére Tarsy Sándor nagyváradi postaszolgálóhoz ment nőül, miután azonban az asszony tisztességtelen életmódot folytatott, a férj elűzte hazulról az asszonyt és a válópórt beadta ellene. Azóta a Liliom-utca 7. számú házban lakik. Lopásért egy ízben már büntetve volt. Az orvosi vizsgán aztán kiderült az is, hogy az asszony beteg s ezért beszállították a biharmegyei kórházba, ahonnan felgyógyulása után illetőségi helyére fogják toloncolni.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Szombat: Nagymama, daljáték. Blaháné fellépte. (Bérlétszűnet.)

Vasárnap: Délután Király házassodik. — Este Kurucfurfang, népszínmű. Blaháné fellépte. (Kisbérlet.)

Az Izrael reprize. Henry Bernstein három felvonásos drámájának volt ma este a reprize a városi színházban. Thury Elemér valóságos excelláns Tibor szerepében, ugyancsak a játékaival, minit megjelenésével teljes illúziót keltett. Uti Gizella is nagyon jó alakítást nyújtott a hercegnő szerepében. Kemény Lajos teljesen átértette a zsidó apa szerepét és lelki küzdelmeit hűen tükröztette vissza. A közönség hálás volt és sokat tapsolt.

Csokonai-bohózat a Vigszínház művészeivel. Budapesti tudósítónk jelenti: A Vigszínházban most délutánonként a jövő vasárnap, január 29-én délelőtt 11 órakor tartandó „Nyugat”-matiné darabját próbálják. A Vigszínház művészei ez alkalommal tudvaleg Csokonai Vitéz Mihálynak egy kedves bohóságát adják elő, melynek teljes címe: „A' özvegy Karnyóné 's két szeleburdiak”. A címszereplők: Haraszthy Hermin, Csontos Gyula és Tanay Frigyes. — Főbb szerepeket játszanak még: Pallay Rózi, Balassa Jenő, Szerémy Zoltán, Vendrey Ferenc és Harsányi Rezső. A matiné Hatvány Lajos és Möriz Zsigmond felolvasásai vezetik be. A vigjáték után Medgyaszay Vilma ad elő Csokonai-dalokat. Az előadást Szerémy Zoltán rendezi.

Gyöngyi Jolán vendéglátéka. Szombaton a Nagymama előadásában nemcsak Blaha Lujza lesz vendége a debreceni színháznak, hanem a beteg Szilasi Etelka helyett Zilahy igazgató meghívta Gyöngyi Jolánt, aki éppen a Nagymama Márta szerepében aratta egyikét legszebb sikereinek, egynéhány vendéglátéka. Már a szombati előadásban Gyöngyi Jolán játsza Mártát.

Peleskei nótárius. Vasárnap délután nem mint jelezve volt, a Király házassodik című vigjáték, hanem Gaál József klasszikus magyar bohózata, a Peleskei nótárius kerül színre mérsékelt helyárrakkal a címszerepben Borbély Sándorral.

Kurucfurfang. Vasárnap este kisbérletben, felemelt helyárrakkal Blaha Lujza felléptével Bokor József 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszínműve, a Kurucfurfang kerül színre, főbb szerepekben Huzella Irén, Rónai Hermin, Uti Gizella, Miske Aranka, Thury, Borbély, Ligeti, Pataky, Kemény, Nádor, Torma, Horváth, Kardossal.

Tanítóból színész. A múlt évben a szabadkai törvényszék Molnár Mihály bács-

topolyai néptanítót fajtalanokodás miatt öt heti fogházra és hivatalvesztésre ítélte. — Molnár nemrégén töltötte ki büntetését és visszament Topolyára. A község népe közt az a hír terjedt el, hogy a tanító színész lesz. Mindenki tudta, hogy Molnár nagyon szépen tud énekelni és zongorázni és senki sem csodálkozott így azon, hogy amikor Halász Alfréd színigazgató négy heti vendégszerelésre társulatával Topolyára ment, Molnár pedig a színészekkel volt együtt. Néhány nappal ezelőtt aztán Halász tovább állott és vele ment a szép hangú tanító is, mint a szintársulat tagja.

A városok és a népszámlálás.

Debrecen a harmadik helyen.

Érdeklődéssel várja mindenki az új népszámlálás eredményeit. Az egész országban január elseje óta egy nagy apparátus serényen dolgozik az adatok pontos összeállításán. S habár pár hét még el fog telni, míg az összes városok és községek népességi adatai ismeretesebbé lesznek, több város már eddig elkészült az új statisztikával, melyből mutatónak a főbb eredményeket alább közöljük.

Érdekes, hogy az eddig nyilvánosságra került népszámlálási adatok szerint Budapest után legnagyobb városunk, Szeged 117.800 polgári, a katonasággal együtt 123.000 lakossal bír, amely szám még gyarapodni fog a tanyákról be nem érkezett adatokkal. Az 1900. évi népszámlálással szemben a szaporodás 15. százalék.

Az ország második százezer lakosságú városa az új adatok szerint Debrecen, mely jelenleg 105.000 lelket számlál; a szaporodás 33.000 lélek tíz év alatt.

1900-ban a második helyen volt a nagyvárosok között Szabadka, ez azonban — az új népszámlálási adatok szerint — Debrecen mögött, a harmadik maradt 96.000 lakosával, a tíz év előtti 82.000 lakosával szemben.

Nagyvárad 52.000 lakosának száma 66.000-re emelkedett.

Győr lakosainak mostani száma 45.172; az a rohamos szaporodás azzal is magyarázható, hogy Sziget és Révfülszék községeket a városhoz csatolták.

Székesfehérvárnak tíz év előtt 30.000 főnyi lakossága 35.479-re szaporodott.

Zentának 29.154 lakosa van, 3566 lélek a gyarapodás.

Kaposváron 5014 főnyi szaporodással 24.014 a lakosság száma.

A többi eredményekről a következő jelentések számolnak be:

Békéscsabáról jelentik: A népszámlálás itt már befejezést nyert. Békéscsabán a lakosság száma 43.547, 1900-ban 37.547. E szerint a szaporodás 6000-et tesz ki. Jellemző, hogy Békéscsaba nagy lakossági száma dacára még mindig nagyközség.

Pécsről jelentik: Ma befejezték Pécs városában a népszámlálást. Az 1900-ban megejtett népszámlálás 42.226 lakosával szemben a mostani eredmény 50.769. A gyöngye szaporodást főként annak tulajdonítják, hogy a város virágzó borkereskedelme megszűnt és ennek következtében nagyobb üzemek beszüntették működésüket. Sok borkereskedő és pincemunkás tömegesen hagyta el a várost.

Pápáról jelentik: A megejtett népszámlálás szerint Pápa lakossága 21.030, az 1900. évi népszámlálás 17.400 lakosával szemben. A szaporodás 10 százalék.

Temesvárról jelentik: Ma fejezték be Temesvárott a népszámlálást, mely szerint Temesvárnak 72.000 lakosa van.

Nyiregyházáról jelentik: A népszámlálás 16 százalékos emelkedést mutat az utolsó népszámlálással szemben. A mostani népszámlálás 38.342 lakost tüntet fel.

GLÜCK JÓZSEF

Árny- és lámpa kereskedése
Piac-u. 6. a nagytemplom mellett.

Megérkezett nagy választékban asztali függő lámpák a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén Ebédő, Kávés, Teás, likőrös, vizes, boros, sörös, készleket a golcsóbb szolid, szabott ár mellett.

Kereskedés és árvegyés a legelőszőbban.

Franciscois Rátszelli, Lengyel Géza: Új mű-

Csaknem
kolcon és en
lyamatban.
mint Miskolc
nyoznak a s
nak, melyek
gyűjtésből.
6000 ember
közel 10.000
ma. A mego
mérőke ren
rosban s a h
utasította kö
öltve az egé
járva vizsgá

A debre
tak sport-eg
órától déli
ningjét Péte
csarnokában

Egy op

Osz
Régi do
goknak lega
csélen háza
tesen csak a
a tisztes öre
boldogtalan
lyet neves,
nem művésze
goknak — ba
percente vé
Csak ne
egyik színhá
re körül ker
előkelő kör
válópórról b
diában van
már a törvé
aktái.

Ezuttal
kesnőrlő bes
za, az oper
za berkeibe
előkelőbb tá
féljé-meddig
férj nemcsak
bizonyult, h
presszárióna
gu énekesnő
az ujjvilágba
diadalokat ar
gő dollároka
számban.

Amikor
a művésznő
lyesebb műi
becsülve, oly
hogy senki s
lamikor szét

A nagy
fama mondja
a fiatal pár k
már hetek ó
gyalások. M
volna már s
gyon elosztá
De — ugy r
kérdés is köz
hoz s a jövő
előtt.

A posta-
kir. posta-é
saját özvegy
temetkezési
4-én, szomba
dezik zártkő

Weiss

Csaknem új népszámlálás szükséges Miskolcon és ennek munkálatai most vannak folyamatban. A felülvizsgálatnál ugyanis feltűnt, mint Miskolcra írják, hogy nagyon sokan hiányoznak a statisztikából, sőt egész házak vannak, melyek kimaradtak a népszámlálási adatgyűjtésből. Eddigi megállapítás szerint 5-6000 ember maradt ki, de nincs kizárva, hogy közel 10,000-re fog rugni a kimaradtak száma. A megdöbbentő tévedésnek így nagy mértékű rendkívüli konsternációt keltett a városban s a hatóság fegyelmi eljárás terhe alatt utasította közegeit, hogy a biztosokkal karöltve az egész város lakosságát házról-házra járva vizsgálják felül.

Sport.

A debreceni kereskedelmi alkalmazottak sport-egylete folyó hó 22-én délelőtt 10 órától déli 1 óráig kezdi rendszeres trainingjét Péterfia-utca 76. szám alatti tornacsarnokában.

Egy opera-énekesnő válópere.

Osztokodnak a házaselek.

Régi dolog az, hogy a művészházasságoknak legalább hetven percentje szerencsétlen házasság s a férj és feleség együttesen csak a legtrikább esetben veznek be a tisztas öregségbe. Még nagyobb percentje boldogtalan az olyan házasságoknak, amelyet neves, körülrajongott művésznő köt nem művészzel. Ezeknek a házasságoknak — bátran elmondhatjuk — kilencven percentje végződik — válópörrel.

Csak nemrég simultak el egy párbajjal egyik színházunk kiváló nőtagjának válópör körül kerekedett hullámok s a Lipótváros előkelő köreiben máris egy újabb színházi válópörrel beszélnek, amely már olyan stádiumban van, hogy állítólag a jövő héten már a törvényszék elé kerülnek a válóper aktái.

Ezuttal egy gyönyörű hangú operaénekesnőről beszél a fáma, aki a könnyebb muzsa, az operett teréről tért a komolyabb muzsa berkeibe s nemsokára férjhez ment az előkelőbb társaság egy fiatal tagjához, aki félig-meddig maga is művészművész. De a férj nemcsak kitűnő, szeretetreméltó férjnek bizonyult, hanem rendkívül talantumos impresszáriónak is. Feleségével, a kitűnő hangú énekesnővel átrándult a tengerentúlra, az újvilágba és ott nemsokára nagy művészi diadalokat aratott a művésznő, hanem csendő dollárokat is, még pedig elég tekintélyes számban.

Amikor a tengeren túlról visszatértek, a művésznőt újra szerződtette a legtekintélyesebb műintézetünk s azóta mindenképp becsülve, olyan boldogan élt a fiatal pár, hogy senki sem gondolt volna arra, hogy valamikor szétváljanak.

A nagy szerelem azonban — mint a fáma mondja — mégis csak elpárolgott és a fiatal pár között, a békés elváltást illetően már hetek óta folynak az egyezkedési tárgyalások. Minden tekintetben meggyeztek volna már s még csak a közösen szerzett vagyont elosztása körül vannak differenciák. De — úgy mondják a beavatottak — ez a kérdés is közel áll már a végleges megoldáshoz s a jövő héten megindul a per a bíróság előtt.

Mulatság.

A posta-altisztek bálja. A debreceni m. kir. posta- és távirat-altisztek és szolgáltsaját özvegyeiket, árváikat segélyező és temetkezési egyesületük javára február hó 4-én, szombaton a Royal disztermében rendezik zártkörű jótékony célú táncvigalmukat.

Belépti-díj személyenként 2 korona, család-jegy 3 személyre 4 korona. Jegyek előre válthatók a városi és pályaudvari postahivataloknál, a levélkézbetítőknél és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

HIREK.

NYILATKOZAT.

— A színházi sajtóper záró-aktája. —

A színház ügyben városszerte elterjedt különféle hírekkel, szóbeli és hírlapi közleményekkel szemben, mint ezen ügyben vállalkozásom természeténél fogva üzletileg és egyénileg is érdekelt és agyonhajszolt ember indítatva érzem magam, hogy most már teljes őszinteséggel, világossággal és határozottsággal véglegesen nyilatkozzam.

Nyilatkozatom egyszerűen az, hogy mindaz, amit Székely Imre urral való viszonyomra nézve Szávay Gyula urnak annak idején elmondottam és levélben is megírtam s amire nézve ő a bíróság előtt vallomást tett, az igazságnak megfelel.

Én ebben az ügyben sem szóval, sem írásban több és más nyilatkozatot nem tehetek és nem teszek.

Magamat a minden körülményt mérlegelni tudó mélyen tisztelt közönség lovasias jóindulatába ajánlom.

Debrecen, 1911. január 20.

Zilahy Gyula igazgató.

— Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban január 22-én vasárnap prédikálni fognak: a Nagytemplomban Uray Sándor lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Molnár Ferenc lelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Szele György lelkész, a Csapó-kerti imaházban Kovács János lelkész, a Homokkerti imaházban Bereczky József szénior.

— A nagy kölcsön utolsó három milliója. Ismeretes, hogy Debreczen város az Osztrák-Magyar bank által részére régebben megszavazott tizenhét millió kölcsönből még fel nem vett három milliót kitevő összeg további folyósítását kérte a banktól. Erre az összegre az ért van szüksége a városnak, mert a folyamatban levő és most létesítendő közintézmények munkálatainak költségeit fedeznie kell. Erre pedig jelenleg más alap nincs. Ma értesítette az Osztrák-Magyar bank jelzálog-hitel osztálya a várost, hogy a kérelmet teljesítik és a nagy kölcsön utolsó részét folyósítják. Egyben megküldték a kötelezvény tervezetét, amely szerint a város a kölcsön jelzálogbiztosítékul több ingatlanát köti le és a visszafizetés akként történik, hogy 4.38 százalék annuitás mellett 65 éven keresztül 699,000 koronát fizet a város a banknak. A kötelezvény-tervezetet a legközelebbi közgyűlés elé terjesztik és ha ez, valamint a belügyminiszter is jóváhagyja, akkor Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző aláírják az okiratot, melynek alapján aztán fölvehető lesz a kölcsön.

— Egyházközségi közgyűlés. A debreceni református egyház e hó 24-én, kedden délelőtt 11 órakor egyházközségi közgyűlést tart.

— Újabb felfüggesztések Hunyadmegyében. Déváról táviratozzák: A belügyminiszter által Hunyad vármegyébe kiküldött vizsgálóbizottság és Mara László főispán ma

érkeztek vissza Petrozsényből Dévára. A petrozsényi vizsgálat eredményeként a főispán Barna Gábor és Tribusz Aladár szolgabírókat azonnal felfüggesztette állásuktól, mert súlyos beszámítás alá eső szabálytalanságokat követtek el. Janza Vazul főszolgabíró és Preleszki szolgabíró ellen vizsgálatot rendeltek el, mert aköteles ellenőrzés mulasztás vádjá terhei őket. Nikolajevics Plátó járási irnokot az elsőfoku fegyelmi hatóság még 1909-ben elmozdította állásától, de a belügyminiszter ezt az ítéletet alaki okokból megsemmisítette és utasította az alispánt újabb vizsgálat lefolytatására. De az alispán mind a mai napig nem tartotta meg a vizsgálatot. Mara főispán a petrozsényi vizsgálat alkalmával szintén felfüggesztette állásától ezt a tisztviselőt. Még két díjok ellen, a járási állatorvos és járási számvevő ellen is indítanak vizsgálatot. Az utóbbiak ellen cikk-kezelési rendeltetések miatt.

— A Nagyerdő üzemterve. Debrecen város gazdasági bizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen beható tárgyalás alá vették azt az üzemtervet, amelyet Török Gábor erdőmester a Nagyerdő fásutása érdekében készített. A gazdasági bizottság minden tekintetben pártolja az erdőmester javaslatát s azt a közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

— Hatvány—Reitz-est a Royalban. A vasárnapi leányzsorra előjegyzett jegyeket szombaton délig lehet kiváltani az előnérségnél (Kossuth-utca 32.). Azután a jelentkezés sorrendjében fogják kiadni a jegyeket. Az előadás délután pont 5 órakor kezdődik. Előadás alatt az ajtók zárva lesznek. Az előadás után tea lesz és tánc.

— A debreceni vendéglősök közgyűlése. A vendéglősök, korcsmárosok és kávéosok ipartársulata Ottó Sándor elnöke alatt tegnap tartotta meg ezidei első közgyűlését. A vendéglősök előkészítése és a drágaság elleni védekezés képezte a tárgyalás anyagát. A bál rendezését illetően egy vigalmi bizottság küldetett ki. Elhatározottak, hogy a kabarettel egybekötött táncmulatság március hó első napjaiban fog megtartatni. A pincéri kart a rendezésbe szintén bevonják s ezzel együttesen rendezik a mulatságot. A drágaság elleni védekezés tárgyában egy árszabály készítő bizottságot küldtek ki, amely a nagy és kis üzletek részére külön-külön fog egy méltányos árszabályt kidolgozni és azután a plénum elé terjeszteni. — Tapasztalati tény ugyanis az, hogy kivált a kisebb üzletek árai egy és más cikkben alatta állanak annak a színvonalnak, amely mellett eredményt érhesen el az üzlet, aminek különösen az egymás közötti verseny az oka. Ugy látszik — valamennyiünk nagy sajnálatára — főleg az olcsó zóna-adagok felett kondul itt meg a halálharang, de igazán nem a vendéglősök tehetnek arról, hogy ma már 12 krajcárért hust adni csakugyan nem lehet.

— Járásbírók a becsületbírók előtt. — Budapesti tudósítónk táviratozza: Az éjszaka — kora estétől késő hajnalig — rendkívül izgalmas becsületbírói ülés volt egyik közismert országgyűlési képviselő, a nemzeti munkapárt egyik tagjának lakásán. A becsületbírói ülés, amely két bírónak lovasias ügyével foglalkozott, még sem fejeződött be s a hosszantartó ülésnek az lett az eredménye, hogy újabb tanúk kihallgatása végett újabb ülés összehívása vált szükségessé. Az izgalmas lovasias ügy Fehérvármegye egyik járási székhelyén keletkezett két járásbíró között, akik valami aszszonyhítoriá miatt kerültek szembe egymással és lettek engesztelhetetlen ellenségek. A lovasias ügy segédek kezébe került s a jó vidéki uraknak sikerült úgy összegabalyítani a dolog szálait, hogy becsületbíróskodni kellett összehívni annak kibogozására. Így került az ügy a becsületbírók elé.

Weisz Adolf posztó időiglenesen a főtőzsdével szemben

amely Nagy Sándor dr. országgyűlési képviselőt választotta meg elnökévé. Az ő lakásán tárgyalt a becsületbiróság tegnap este hét órától ma hajnali három óráig egyfolytában, de határozatot nem tudott hozni, mert újabb anuk kihallgatása vált szükségessé.

— **A hajdunánási népszámlálás.** Hajdunánásról jelenti tudósítónk: Bár a felülvizsgálási munkálatok még nincsenek befejezve teljesen, mégis beszámolhatunk már a népszámlálás eredményéről, melyből a hivatalos megállapítás nem fog lényeges eltérést mutatni. A népszámlálás fogantatásakor jelen voltak Hajdunánás városban és határán 16735-en, távollevő pedig 461. Az eredmény egyáltalán nem mondható kielégítőnek, sőt sajnálatosan kedvezőtlen. Ugyanis a tíz év előtti számlálás szerint a lakosság volt 15884. Az anyakönyv szerint az évi átlagos szaporodás 200 és így tíz év alatt 2000 Eszerint a mostani létszámnak ezt véve alapul, 17884-nek kellett volna lenni, ami azt bizonyítja, hogy városunkból az elköltözés nagy. Szóval az utolsó tíz év alatt Hajdunánás lakosságának szaporodása nem egészen 5.5 százalék, holott legalább 10 százaléknak kellett volna lennie.

— **A Haverda-ügy a Kurián.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Haverda Mária tudvaleg semmisségi panaszokat jelentett be az ő súlyos büntetése ellen. A Kuriá a semmisségi panaszok tárgyalására március hó 7-ik napját tűzte ki.

— **Tisztek párbaja.** Aradról sürgönyzik: Láng Móric tüzérkapitány és Reisz Arthur gyalogos főhadnagy az itteni huzárlaktanyában kardpárbajt vívtak, melynek folyamán mind a ketten súlyosan megsebesültek.

— **Kisajátítás nehézségekkel.** A Debreceni Termény és Áruraktárak szövetkezete semmiképp sem akarja átengedni a városnak a megnyitandó homokkerti főtuba eső telkét. Emiatt késik a környékbeli teeltulajdonosok által régóta sürgetett fő elkészítése. A közigazgatási bizottság ugyanis már az összes többi teeltulajdonosokkal megegyezett. Mielőtt az esetleg hosszadalmasnak ígérkező kisajátítási eljárást megindítanák, a tanács utasította a közigazgatási bizottságot, hogy újból bocsájtkozzék tárgyalásba a sima lebonyolítást akadályozó szövetkezzel.

— **A villamos telep kibővítése.** Hétfőn, e hó 23-án délután 4 órakor a városháza kistermében zárt ajánlati versenytárgyalás lesz a debreceni villamosteleg kibővítésének munkálataira.

— **Eíveszett bérösszeg.** Debrecen város banki kaszájának két bérlője 2470 korona bérösszeggel adósa maradt a városnak. — Minthogy a volt bérlők teljesen tönkrementek és így a követelés rajtuk be nem hajtható, ezért Magoss György dr. főügyész ma előterjesztést tett a tanácsnak, hogy ezeket a követeléseket töröljék.

— **Ovónól pályázat.** Ma zárta le a Mester-utcai ovodánál megőresedett állásra hirdetett pályázat. Összesen öten pályáznak. A pályázók közt van Major Mária, aki hónapok óta igazgatja ideiglenesen az ovodát.

— **Megbízható biztosítási üzletszerző,** ki szervezésben is alapos jártassággal bír, megfelelő fixum és napidij ellenében felvétetik. Ajánlatok Frankl Andor és Társa céghez Debrecen intézendők.

— **Késelés a vasut fűtőházánál.** Tegnap éjjel fél három órakor vakmerő támadás történt a vasuti fűtőházánál. Beregszászi Lajos debreceni munkást ismeretlen tettesek minden ok nélkül összeszurkálták. A segélykiáltásokra összefutottak a fűtőházi munkások, akik bekötötték a súlyosan sebesült embert és hazavitték a lakására. A rendőrség széleskörű nyomozást indított meg.

— **Az Orsz. Izs. Patronázs-egyesület** debreceni helyi bizottsága f. hó 22-én vasárnap délután 3 órakor az izs. hitközség (Jó-

zsef kir. herceg-u.) tanácstermében választmányi ülést tart, melyre a tagokat ezúton is meghívják Rosinger Lajos elnök, Gál Zoltán dr. titkár. Tárgyak: Breuer dr. és Bartos dr. központi kiküldöttekkel tárgyalás ügyrend megállapítása iránt.

— **Csodagyermek vonósnegyes Debrecenben.** Szombattól, e hó 21-től kezdve néhány napon keresztül ritka zenei műélvezetben lesz része városunk közönségének. — Erős Jakab, a Magyar Király kávéház tulajdonosa óriási anyagi áldozatok árán szerződtette a világhírű Schvarzmanoff vonósnegyes, melynek tagjai az 5 éves Sabina (zongora), 6 éves Romanoff (I. hegedű), 7 éves Sola (II. hegedű) és a 9 éves Max (celló), kik mindannyian elsőrendű kezelői hangszerűeknek s eddig a világ legnagyobb városainak közönségét hódították meg klasszikus műsorból álló hangversenyeikkel s páratlanul álló művészetikkel. Feljegyzésre méltó, hogy a gyermekek egy régi zenész-családból származnak s egy anyának és apának a gyermekei.

— **Meglopott képviselő.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Tegnap este megjelent a főkapitányságon Lévay Lajos báró országgyűlési képviselő és elpanaszolta, hogy tegnap délután több képviselőtársával egy gyorsvonaton Trencsénből Budapestre utazott. A szakaszban rajtuk kívül egy idegen ült. Amikor megérkeztek Budapestre, a báró a pályaudvaron észrevette, hogy eltűnt a pénztárcája, amelyben több fontos okmány és hatszáz korona volt. A képviselők utitársa lophatta el a pénztárcát. Az illető Budapest előtt kiszáll a vonatból. A rendőrség nyomozza az utazó tolvajt.

— **Irodai tisztviselőt** keresünk mielőbbi belépésre Ajánlatok bizonyítvány másolattal fizetési igények megjelölésével Hegedűs és Sándor könyvkiadó hivatalához Debrecen, Kossuth-u. 11. küldendők.

— **Nyugdíjazás a rendőrségen.** Horváth Gábor 22 év óta működő rendőrségi őrsparancsnok nyugdíjaztatása iránt beadott kérvényét Rostás főkapitány ma délelőtt terjesztette be a tanácshoz.

— **Bélelt bőrkeztűk 1 frt 30 krtól** a legfinomabbig kaphatók Vitáriusnál, Szent-Anna-utcában, nagy választékban.

— **Az „Elite” és Revue Parisienne** tavaszi divatlapok 1000 dívatképpel megjelentek és 2 koronáért kaphatók Aczél anti-quariumában.

— **A világhírű, eredeti Pilseni állandó** friss csapolású sör kapható a Royal-szálloda összes helyiségeiben, ugyszintén naponta változatos villásreggelik kaphatók. Kiváló tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Gyönyörű bál** kelmék és diszek Donogán és Somossynál Debrecen, Kistemplombázár.

— **Lamplónok** legolcsóbb árban kaphatók Thaisz papírnemű áruházában.

— **Alig használt, új divatu valódi** perzsiáner boa azonnal olcsón eladó. Cim a kiadóban megtudható.

Regény-csarnok.

A nyomoruság iskolája.

(Folytatás.)

— Hátha más is elhiszi? — szakítja félbe hevesen Nyárády Vince. — Miért nem akarták kiadni nekem ma délelőtt a holttestet?

— Ugy van, ugy miért nem akarták kiadni? — sipit egy éles hang a szoba homályából.

S a bíró csak most veszi észre a teins asszonyt, ki lomposan, egy ócska vörös szoknyában, feje egy tarka kendővel bekötve, előbujik a sarokból s csipejére teszi két kezét.

— Ismerjük a familiánk ellenségeit. Az a gonosz kéz, amelyik megfosztotta Nyárády Dánielt vagyonától, nem nyughatott addig, míg meg nem fosztja életétől is; mert a Nyárády-család nevezetes család, ismerik a hétszemélyes táblán a familiánkat és ami elveszett, még vissza lehetett volna nyerni és a király sem engedhette volna, hogy így pusztuljon el egy familia. Tudjuk mi azt, jól tudjuk.

Az asszony lihegett, sovány arca kigyult, gög, bosszu villogtak szemeiben. A hajdani szolgáló fizette vissza Czibak Antal családjának a megaláztatást.

— De hát mit cselekesznek, teins asszonyom? . . . az isten szerelméért, mit cselekesznek? — hüledezett a bíró.

— Mi semmit sem cselekeszünk, — felelt a lompos asszony kevélyen.

S fejének biccentésével intett a bírónak, hogy mehet.

Az öreg ember kitántorgott.

— Hej, ha tudtam volna, hogy mi lesz belőled, kitekertem volna a nyakadat még akkor, mikor a Rózi hugomnál libapásztor voltál, — gondolta magában a bíró s aggódva, szomorúan ballagott visszafelé.

A korcsma előtt ment el, betekintett. Ott találta az egész falu söpredékét, rongyos koldus embereket, betyárokat, kik a vármegyeház tömlőcéből nemrég kerültek haza, gyanus, korhely naplopókat, tönkrejutott, elpusztult hajdani gazdaembereket, akiknek házait, földjeit elárvereztette Czibak Antal ügyvéd ur, elkeseredett, nyomorgó, dühös népet, a kik átkozták az uzorást, a gyilkost.

— Emberek, micsoda dolog ez? — formedt rájuk a bíró.

De senki sem hallgatott rá, beszélhetett e zugó, tomboló csoportnak, parancsolhatott, könyöröghetett, fenyegetőzhetett.

— Te fogsz felelni meg mindenért, a mi történik — szólt akkor Czigány Kovács Miskához fordulva.

Az széles mellét döngötte az öklével.

— Felelek . . . felelek.

Még jobban aggódva, még levertebben folytatta utját a bíró. Hogy Czigány Kovács Miskát elfogassák, arról szó sem lehetett most már.

— Csak minket el ne fogjanak, jegyző uram, csak minket, — csóválta fejét az öreg bíró.

(Folyt. köv.)

Debreczenvidéki Takarékpénztár

m. sz.

Plaoz-u. 32. (volt Szodlák-ház.)

Olcsó és kis részletekben visszafizethető kölcsönöket ad.

Takarékbetéteket a legmagasabb kamatozás mellett elfogad.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde.

schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1911. január 20.

Készáru 5 olcsóbb.

1910. októberi buza	10.65—66
1911. áprilisi buza	11.24—25
1910. májusi buza	—
1911. áprilisi rozs	8.05—06
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	—
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	8.70 71
1911. májusi tengeri	5.67—68
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

Egy kísérlet bebizonyítja

hogy a

Róth Antal

villanyerőre berendezett kávépörkölőjén
Csapó-utca 17. szám

minden fél órában frissen pörkölt leg-
finomabb kávé keverékek minőségileg
feitülmulhataltanok.

Berson

Gummisarok

a cipőt

elegánsan

megtartja.

500 koronát

Isztek annak, ki a Berson fogvizének használata
mellett átvette 80 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy
szája büdlik. Berson Winkler Ede, Wien, 19/L, Som-
mergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban és
drogériában — Osakis Berson fogviz kérendő
Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre,
hol nem kapható, bérmentve küldök átvétet 5 kor. 80
fillérért Kapható Debreczen: Mihalovits Jenő gyógyszer-
ára a „Kigyó”-hoz.

**HÜTŐTELEPEKET,
JÉGGYÁRAKAT**

vágóhidak, husipar, sörpar,
tejgazdaságok számára vagy
bármely egyéb célra a legna-
gyobb telepektől a háztartási
szükségletekig szállít

L. A. RIEDINGER, AUGSBURG,
gépgyár magyarországi vezérképviselője:

GELLERT IGNÁC és TSA

Budapest, VI., Teréz-körút 41.

L. A. R. eredeti „DIESEL” rend-
ausburgi, „DIESEL” szerű
motorok vezérképviselője.

Előkelő referenciák!
Gyors szállítás!
Előnyös fizetési feltételek!

Új óras és ékszerész üzlet

Hunyadi-utca 14.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség szí-
ves tudomására, hogy Debreczenben Hunyadi-
utca 14. sz. alatt dusan felszerelt

ékszer és óras üzletet

nyitottam.

Órajavításokat 2 évi jótállással lelki-
ösmeretes és olcsón eszközölök.

A n. é. közönség b. pártolását kérve

tisztelettel

Schiffmann Mór.

Már 11 krajczárért

ehetünk egy kiló kitűnő félbarna

„Korona” kenyeret.

Kapható

minden jobb túszer üzletben.

Gyár és kézi raktár Varga-kert. Te-
lefon 825. sz.

Városi raktár: Sas-utca, telefon 845.
Árpád-tér 37. sz. Hatvan-u. 16. sz.

Eötvös-u. 66.

„Gyöngyvirág Crème”

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, lehérré és ádévó teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra való
kréme nem zsiroz, míg az éjjelre
való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárában,

DEBRECZEN.

Üzleti könyvek,

mert azok árusításával teljesen felhagyunk,

igen olcsón

kaphatók.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Piac-utca 49.

EPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOM ::

Mayer Gépgyár r.-t.

Szombathely,
Budapest, V.,
Váci-körút 61. sz.

Malomgépei és
teljes malomberendezései a

legtökéletesebbek!

Szíták, összes típusu és nagyságu hengorszékek, dara-
tisztítók és koptatók stb. stb.

Szél- és vizimalmok átalakítása motorerőre.

Kérjen árjegyzéket.

Részletes költségvetés ingyen.

EPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOMÉPÍTÉSZET :: MALOM ::

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Ügyes, megbízható fiatal ember, raktárnoki vagy pénzeszedői állást keres, ki a helyi piacot jól ismeri. Czim a kiadóba.

Tiszteletes megbízható házaspár házmesternek felvétetik Széchenyi-u. 44.

Adás-vétel.

Szoba seprű 15 krajczár darabonként, 10 darab 140 kr. Glüknél Péterfia-u. 76.

Fűszerberendezés felszerelve azonnal eladó. Czim a kiadóba.

Egy 300 literes boros hordó eladó. Czim a kiadóba megtudható.

Borezet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Olajos hordók kaphatók Bicz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Egy jókarban levő ágy eladó Miklós-u. 10. szám alatt.

Asztaloknak való ju deszka eladó. Czim a kiadóba.

A halgyár mellett egy új ház eladó. Értekezhetni Csontos Testvéreknél Wesselényi-tér 10.

Lakás.

Bolthelyiségek a zenede épületében (Csapó-utca 20.) május 1-re kiadók. Bővebb felvilágosítással a zenede házmestere szolgál.

Három szobás lakást keresek közel a Piachoz. Czim a kiadóba.

Kiadó egy csinosan butorozott szoba Iskola-utca 8. sz. alatt.

Különféle.

Két első rendű (A) bérleti támlásszék átadó. Czim a kiadóba.

Bőrönd és bőrdíszmű árúgyár Piac-utca 47. Raktáron tart mindennemű bőröndöket. Megrendeléseket bárminő kivitelű szakmába vágó cikkekre elfogad, javításokat pontosan és gyorsan eszközöl.

Özv. urinónél 2-3 fiatal uriember teljes ellátást kaphat. Czim a kiadóba.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát **Benyáts Emil** villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Szépen himzönő himzést, monogrammot elvállal. Czim a kiadóba.

Mosást, vasalást elvállalok Ispotály-u. 15.

Ügyes varrónő házakhoz ajánlkozik Darabos-u. 61. szám.

2-3 fiatal ember teljes ellátásra felvétetik Ispotály-u. 15. alatt Csiszár Ferencznél.

Ne vegyetek

mást

köhögés

rekedtség katharrus, elnyálkásodás görcs és számrhurut ellen, mint a finom ízű

KAISER-féle mell-karamellákat

a 3 fenyővel.

5900 közjegyzőileg igazolt bizonyítvány erről, kezeskednek az eredményért,

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér. Kapható: Mihalovits J., Murakózy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél, Jóna és Jóna droguerijában. Ujfehértón Trón Gyula, Püspökudvarban Harsányi Lajos, Ér-Mihályfalván Mátrai Ákos gyógyszerésztárában.

Szőrme Paletok, Angol bélelt Bundák, Női- és leány felöltők, kalapok, Boák

a mai naptól olcsó árban

RÓZSA

személyes kiszolgálása mellett csak

Kistemplom-bazárban szerezhetők be.

Éresem a czégetmet mással össze nem téveszteni.

Meghívó.

A debreczeni kézirálog kölcsön-intézet részvénytársaság VIII. évi rendes közgyűlését

1911. február hó 5-én délelőtt 11^{1/2} órakor Debreczenben, saját helyiségében Arany János-utca 9. sz. a tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása; a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és felmentvény megadása feletti határozat.
3. A szabályszerűen bejelentett önálló indítványok tárgyalása.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjainak megválasztása.

Debreczen, 1911. január hó 17-én.

Az Igazgatóság.

Jegyzel. A zárószámadások intézetünkön a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

TARTOZIK.

Mérleg-számla.

KÖVETEL.

Pénzkészlet:	4093 96	Részvénytőke	50000.—
Kölcsönállomány	132525 50	Tartalék alap	2300.—
Felszerelések	2700.—	Előre beszedett kamatok	1991 33
Üzemjog	5700.—	Árverési többletek	1513 87
Óvadék	4800.—	Különblet alap	243 73
Átmeneti tételek		Közgazdasági Bank	12151 —
Előre fizetett bélyegilleték	281 58	Elfogadványok	72000 —
Hátralékos kölcsön-kamat	761 50	Óvadék	4800.—
		Nyereség áthozat a múlt évről	58 71
		Folyó évi tiszta nyereség	5713 90
	150772 54		150772 54

VESZTESÉG.

Eredmény-számla.

NYERESÉG.

Folyó számlák és váltók után fizetett kamat	8791 61	Nyereség áthozat 1909-ről	58 71
Tiszti fizetések	4139.—	Kamatjövdelem	20929 10
Vegyves költségek	1775 58		
Adó	1707 99		
Ház és raktárbér	1400.—		
Bélyegilletékek	1383 42		
Tartalék alapra	364.—		
Felszerelésből	203 60		
Üzemjogból	450.—		
Nyereség áthozat a múlt évről	58 71		
Folyó évi tiszta nyereség	5713 90		
	20987 81		20987 81

Debreczen, 1910. december 31-én.

A könyvelésért Petrisyn Gyula

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Czeglédy Mihály elnök. Kats Jakab ügyvezető-igazgató.
Márkus Miksa, Dávidházy Kálmán, Fischer Adolf, Schneider József,
A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:
Dr. Dócsy Zmil, Emdrich Arnold f. b. elnök, Dr. Tihanyi József.

Különféle kisebb gépkerék,

transmissió, egy nagyobb lendkerék, jókarban levő gázluszterek és gázcsövek

olcsón eladók.

Czim a kiadóhivatalban.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.